

Urbain De Deyne, *De Belgische militaire begraafplaatsen en ereperken in West-Vlaanderen 1914-1918. Zij die sterven, blijven leven. Zij die vergeten zijn, zijn dood, Ieper, De Deyne*, 2005, 239 pp., ill. | Het boek van Urbain De Deyne sluit perfect aan bij de hernieuwde belangstelling en waardering voor het funeraire oorlogserfgoed. De Deyne kreeg na zijn pensionering de 'oorlogsmicrobe' te pakken. De directe aanleiding daartoe vormden de lotgevallen van Joseph Samyn, een oom van zijn vrouw, die tijdens de Eerste Wereldoorlog kort voor de wapenstilstand op 20-jarige leeftijd aan zijn verwondingen overleed in het Belgisch militaire ziekenhuis van De Panne.

Inhoudelijk valt het boek uiteen in drie grote delen. In het eerste deel, waarvan de titel *De Eerste Wereldoorlog en het menselijk lot van de militairen aan het front* niet geheel de lading dekt, geeft de auteur een biografie van Joseph Samyn en situeert hij het ontstaan van de militaire begraafplaatsen. Hij besteedt tevens uitvoerig aandacht aan de problematiek van de Vlaamse heldenhuldezerkjes – vervaardigd naar een ontwerp van Joe English met het typerende Keltische kruis, het AVV-VVK-opschrift en de vliegende blauwvoet – en de Belgische blauwstenen arduinen zerkjes, de IJzertoren en de IJzersymbolen.

Het tweede deel bevat een gedetailleerde bespreking van de tien nog bestaande Belgische militaire begraafplaatsen op West-Vlaams grondgebied, de verdwenen Belgische militaire begraafplaats van Reninge en de crypte van Zonnebeke. Per begraafplaats geeft De Deyne de geschiedenis, een plattegrond en een telling van de zerken. Van soldaten met een heldenhuldezerkje vermeldt hij tevens de naam, het regiment en de geboorte- en sterfdatum en -plaats. In het derde deel presenteert de auteur ten slotte een overzicht van de Belgische militaire ereperken op de gewone burgerlijke kerkhoven in West-Vlaanderen.

[Bart Coppein]